

15 HAZİRAN 1971 TARİHİNE KADAR YAPILAN İNSANLI UZAY UÇUŞLARI

Uzay Taahhütü	Ülke	Tarih	Mürettebat	Dünya Etrafında Yörünge Sayısı	Uçuş Süresi (Saat ve dakika)	Uçuşun Özelliği
Vostok 1	SSCB	12/4/1961	Gagarin	1	1:48	Uzaya gid. ilk insan
Freedom 7	A.B.D.	5/5/1961	Shepard	Yörün. girmeden	:15	Uzaya giden ilk Amerikalı.
Liberty Bell 7	A.B.D.	21/7/1961	Grissom	Yörün. girmeden	:16	Uzay aracı denize batıktan sonra
Vostok 2	SSCB	6/7/8/1961	Titov	17	25:18	batmıştır. Bir günden fazla süren ilk uzay uçu.
Friendship 7	A.B.D.	20/2/1962	Glenn	3	4:55	Dünya yörüngesinden uçan ilk Amerikalı.
Aurora 7	A.B.D.	24/5/1962	Carpenter	3	4:56	Glenn'in uçuşunun aynı.
Vostok 3	SSCB	11-15/8/1962	Nikolayev	64	94:22	İçinde insan bulunan uzay aracından ilk televizyon yayını
Vostok 4	SSCB	12-15/8/1962	Popovich	48	70:57	Vostok 3'e takriben 5 km. yaklaştı.
Sigma 7	A.B.D.	3/10/1962	Schirra	6	9:13	İlk Amerikan yörünge uçuşu
Faith 7	A.B.D.	15-16/5/1963	Cooper	22	34:20	Amerikanın ilk uzun süreli uzay uçu.
Vostok 5	SSCB	14-19/6/1963	Bykovsky	81	119:06	O tarihe kadar yapılan en uzun uzay uçuşu.
Vostok 6	SSCB	16-19/6/1963	Tereshkova	48	70:50	Uzaya giden ilk kadın.
Voshkod 1	SSCB	12-13/10/1964	Foktistov Komarov Yegorov	16	24:17	İlk üç kişilik mürettebat.
Voshkod 2	SSCB	18-19/3/1965	Belyayev Leonov	17	26:02	Leonov ilk uzay yürütişini yaptı (5 dakika).
Gemini 3	A.B.D.	23/3/1965	Grissom Young	3	4:53	Amerikanın ilk iki kişilik uzay uçuşu.
Gemini 4	A.B.D.	3-7/6/1965	McDivitt White	62	97:56	White, uzayda 21 dakika yürümüştür.
Gemini 5	A.B.D.	21-29/8/1965	Cooper Conrad	120	190:56	O tarihe kadar yapılan en uzun mu-kavemet uçuşu; insanın uzun süre ağırlıksızlığa dayanamamasının denemesi.
Gemini 7	A.B.D.	4-18/12/1965	Borman Lovell	206	330:35	O tarihe kadar yapılan en uzun uzay uçuşu.
Gemini 6	A.B.D.	15-16/12/1965	Schirra Stafford	15	25:51	Gemini 7'ye takriben 30 cm. yaklaştı ve böylece yörüngedeki insanlı bir uzay aracı ilk defa olarak «buluşma» yı (birleşmeden birlikte uçmayı) başarmıştır.
Gemini 8	A.B.D.	16/3/1966	Armstrong Scott	6.5	10:42	İlk defa olarak insanlı bir uzay aracı ile içinde insan bulunmayan bir uzay aracı birleşti; birleşme kontrol arızasından dolayı yarım kalmıştır.
Gemini 9	A.B.D.	3-6/6/1966	Stafford Cernan	44	72:21	Uzayda yürüyüş, buluşma.

TÜRKİYE BİLİMSEL ve TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU KÜTÜPHANESİ

Gemini 10	A.B.D.	8-21/7/1966	Young Collins	43	70 : 47
Gemini 11	A.B.D.	12-15/9/1966	Conrad Gordon	44	71 : 17
Gemini 12	A.B.D.	11-15/11/1966	Lovell Aldrin	59	94 : 35
Soyuz 1	SSCB	22-23/4/1967	Komarov	18	26 : 45
Apollo 7	A.B.D.	11-12/10/1968	Schirra Eisele Cunningham	163	260 : 09
Soyuz 3	SSCB	26-30/10/1968	Beregovoy	61	94 : 51
Apollo 8	A.B.D.	21-27/12/1968	Borman Lovell Anders	Bir buçuk dünya Yörüngesi ve 10 Ay yörüngesi	147 : 00
Soyuz 4	SSCB	14-17/1/1969	Shatalov Yelliseyev (*) Khrunov (*)	48	71 : 14
Soyuz 5	SSCB	15-18/1/1969	Volynov Yelliseyev (*) Khrunov (*)	49	72 : 46
Apollo 9	A.B.D.	3-13/3/1969	McDivitt Scott Schweickart	151	241 : 01
Apollo 10	A.B.D.	18-26/5/1969	Stafford Young Cernan	Yörüngesi ve 31 Ay Yörüngesi	192 : 03
Apollo 11	A.B.D.	16-24/7/1969	Armstrong Collins Aldrin	Bir buçuk dünya Yörüngesi ve 30 Ay Yörüngesi	195 : 18
Soyuz 6	SSCB	11-16/10/1969	Shonin Kubasov	75	118 : 42

Buluşma esnasında bir bilimsel deneme kutusu geri alınmıştır. Birleşme denemele.

Aldrin uzayda 129 dakika yürümüştür. Atmosfere tekrar giriş sırasında ölen Komarov tarihte uzay uçuşundan ölen ilk insan olmuştur. Amerikanın ilk üç kişilik uzay uçuşu.

47 yaşında uzaya giderek uzaya giden en yaşlı insan olan Beregovoy, içinde insan bulunmayan Soyuz 2'ye manevra yaparak yaklaştı. Ay'a 112 km. yaklaşmak suretiyle semavi bir cismin civarına ulaşan ilk insanlar.

İlk defa olarak içlerinde insan bulunan iki uzay aracının birleşmesi; yörüngede uzay aracı değiştiren ilk milletvebat (*).

İçinde insan bulunan Ay Modülünün (Ay'a inen Araç) uzayda ilk olarak denenmesi; mürettebatın, ilk defa olarak, dahill bir koridor vasıtasıyla bir araçtan diğerine geçmesi.

Bir buçuk dünya Young, Ay'a 112 km. uzaklıktaki bir yörüngede uçarken Stafford ve Cernan, Ay Modülü içerisinde Ay'a 15 km. yaklaşmışlardır.

İnsanoğlunun Ay'a ilk ayak basışı; Collins, ana uzay aracı ile Ay yörüngesinde uçarken Armstrong ve Aldrin 21 Temmuz 1969'da saat 04.56 da Ay'da Sükünet Denizine inmişler ve bir kaç saat sonra araçtan çıkarak Ay yüzünde yürümüşlerdir. Kaya örnekleri toplanmışlar ve bilimsel deneylerde bulunmuşlardır.

İlk defa olarak, içinde bulunan ikiden

(*) Kosmonot Yelliseyev ile Khrunov, Soyuz-5'in içinde uzaya fırlatılmışlardı, fakat Soyuz-4 ve Soyuz-5 araçları yörüngede birleştikten sonra Kosmonotlar taşıtın dışında «Uzayda yürüyerek» Soyuz-4'e geçmişlerdir. Daha sonra iki uzay aracı birbirlerinden ayrılmışlar ve iki kosmonot, Shatalov'un komutasındaki Soyuz-4 ile dünyaya dönmüşler; Soyuz-5 ise içinde Volynov olduğu halde dünyaya inmiştir.

Soyuz 7	SSCB	12-17/10/1966	Gerbatko Filipchenko Volkov	75	118 : 41
Soyuz 8	SSCB	13-18/10/1969	Shatalov Yeliseyev	75	118 : 41
Apollo 12	A.B.D.	14-24/11/1969	Conrad Gordon Bean	Bir buçuk dünya Yörüngesi ve 45 Ay Yörüngesi	244 : 36
Apollo 13	A.B.D.	11-17/4/1970	Lovell Swigert Haise	Bir buçuk dünya Yörüngesi ve Ay'ın etrafından bir dönüş	142 : 54
Soyuz 9	SSCB	1-19/6/1970	Nikolayev Sevastyanov	268	424 : 59
Apollo 14	A.B.D.	31/1-9/2/1971	Shepard Roosa Mitchell	Bir buçuk dünya Yörüngesi ve 35 Ay Yörüngesi	216 : 02

fazla uzay aracı ve dörtten fazla uzay adamı aynı anda uzayda uçmuşlardır. Kozmonotlar uzayda metalleri lehimlemişler ve birleşmeden birlikte uçma denemesinde bulunmuşlardır.

İnsanın Ay'a ikinci kez iniş. Conrad ve Bean Ay'da yaşayan üçüncü ve dördüncü insanlar olmuşlardır. Bu arada Gordon ana uzay taşıtında Ay'ın yörüngesinde uçmuştur. Conrad ve Bean Ay'ın Fırtınalar Okyanusuna İnsanoglunun ilk isabetli inişini yapmışlardır.

Taşıttaki okajen tankının patlaması sonucu Ay'a iniş yapılamamıştır. Astromotlar, tehlikeli surette arızalanan taşıt ile dünyaya sağsalım dönmüşlerdir.

Amerikan Gemini-7 taşıtının 1965 de yaptığı uzay uçuşu süresini aşmak suretiyle o güne kadar yapılan insanlı en uzun mukavemet uçuşu.

İnsanoglunun Ay'a üçüncü kez iniş. Shepard ve Mitchell Ay'da yaşayan beşinci ve altıncı insan olmuşlar, bu arada Roosa, Ay yörüngesinde, ana uzay kabini içerisinde denemelerde bulunmuştur. Shepard ve Mitchell, aletlerini, ay'da ilk defa kullanılan iki tekerlekli el arabasında taşımışlar ve 43 kilo kaya ve toprak toplamışlardır.

Uzay aracı, 19 Nisan'da dünya yörüngesine yerleştirilen insansız Bilimsel araç Salyut'a beş buçuk saat kenetli kalmıştır.

Bilimsel uzay istasyonu Salyut ile birleştikten ve bir çok tıbbi, teknik ve daha başka denemelerde bulunduktan sonra dünyaya dönüşlerinde, atmosfere giriş sırasındaki ani bir basınç düşmesi sonucu ölmüşlerdir.

Soyuz 10	SSCB	22-24/4/1971	Shatalov Yeliseyev Rokavishnikov	32	47 : 46
Soyuz 11	SSCB	6-30/7/1971	Dobrovolsky Volkov Patsayev		552 : 40

